

Deze maand bestuderen we fragmenten uit SGI-president Daisaku Ikeda's lezing over de gosho 'De Drakenpoort' uit de lezingenreeks 'Leren van de Gosho: De hoopvolle leerstellingen van Nichiren Daishonin

“Ik koester de wens dat al mijn leerlingen een grote gelofte afleggen” - De grote gelofte voor het geluk van de hele mensheid vervullen¹

(...) Ik wil graag het geschrift van de Daishonin over 'De Drakenpoort' bestuderen om de diepe betekenis van deze overdracht van persoon tot persoon te doorgronden. Deze brief is een vurige brief die de Daishonin aan Nanjo Tokimitsu² stuurde, destijds een 21-jarige jongeman die worstelde om zijn medegelovigen te midden van de intense druk van de Vervolging te Atsuhara³ te beschermen.

In deze brief verkondigt de Daishonin: “Ik koester de wens dat al mijn leerlingen een grote gelofte afleggen.” (GND-1, 150) Deze “grote gelofte” is de grote gelofte van de Boeddha - die uiteindelijk de grote gelofte voor kosenrufu is, zoals de Daishonin aangeeft wanneer hij zegt: “De ‘grote gelofte’ verwijst naar de verspreiding van de Lotus Soetra.” (OTT, 82) En het is de nobele gelofte die tot uiting komt in de Daishonins eigen verklaring in 'Het openen van de ogen': “Ik doe hierbij een plechtige gelofte. (...) Ik zal de steunpilaar van Japan zijn. Ik zal de ogen van Japan zijn. Ik zal het grote schip van Japan zijn. Dit is mijn gelofte en die zal ik nooit breken!” (GND-2, 204) (...)

Mijn spirit om samen met mijn leermeester te strijden, heb ik tot op de dag van vandaag behouden. Er is geen dag geweest waarop meneer Toda uit mijn hart verdwenen is. (...) Het is nu mijn grootste wens, en het gebied waarop ik mezelf het meest uitdaag, om alle mensen, en met name de jeugd, in staat te stellen te genieten van de diepe en blijvende vreugde die voortkomt uit het je toewijden aan de grote gelofte voor kosenrufu en daardoor te stralen. (...) In 'De Drakenpoort', die we deze keer bestuderen, doet de Daishonin een hartstochtelijke oproep aan zijn jonge leerling om een grote gelofte voor kosenrufu te doen en zijn strijd voort te zetten. (...)

In China is een waterval die de Drakenpoort heet. Het water stort er zo'n dertig meter naar beneden, sneller dan een sterke krijger een pijl kan afschieten. Er wordt gezegd dat er in het bassin onderaan de waterval een groot aantal karpers bijeen komt in de hoop tegen de stroom op te kunnen zwemmen, en dat elke karper die daarin slaagt in een draak zal veranderen.

¹ SGI Nieuwsbrief 7536.

² Nanjo Tokimitsu (1259–1332): een toegewijde volgeling van de Daishonin en rentmeester van het dorp Ueno in het Fuji-district van de provincie Suruga (in het huidige Shizuoka). Tijdens de Vervolging te Atsuhara gebruikte hij zijn positie en invloed om zijn medebeoefenaars te beschermen, en bood hij sommigen van hen zelfs onderdak in zijn eigen huis.

³ Vervolging te Atsuhara: een reeks bedreigingen en gewelddaden tegen volgelingen van Nichiren Daishonin in het dorp Atsuhara, in het Fuji-district. Deze begon rond 1275 en duurde tot ongeveer 1283. Een beslissende gebeurtenis vond op 21 september 1279 plaats, toen twintig boeren-gelovigen van de Daishonin op valse beschuldigingen werden gearresteerd en voor hun proces naar Kamakura werden gebracht. Daar probeerde Hei no Saemon, de plaatsvervangend hoofd van het Bureau voor Militaire en Politiezaken, hen te dwingen hun geloof op te geven. Ze weigerden, en drie van hen werden vervolgens onthoofd.

Maar niet een op de honderd, op de duizend of zelfs tienduizend karpers kan tegen de stroom op zwemmen, zelfs niet in tien of twintig jaar. Er zijn er die door de sterke stroom worden meegesleurd; andere vallen ten prooi aan adelaars, haviken, wouwen en uilen en weer andere worden in netten gevangen, opgescheept of zelfs getroffen door pijlen van vissers die aan beide oevers van de waterval staan die tien *chō* breed is. Zo moeilijk is het voor een karper om een draak te worden. (...)

Het bereiken van boedddhaschap is even moeilijk als voor mensen van lage stand om te worden opgenomen in hofkringen, of voor karpers om tegen de Drakenpoort op te zwemmen.

We bereiken boedddhaschap door moeilijkheden te overwinnen

Nanjo Tokimitsu stond dapper op om de wrede onderdrukking van de volgelingen van de Daishonin tijdens de Vervolging te Atsuhara te bestrijden. (...) Deze brief werd geschreven op het hoogtepunt van de Vervolging te Atsuhara. Met een groot persoonlijk risico beschermde de 21-jarige Tokimitsu moedig zijn medebeoefenaars en bood een aantal van hen onderdak in zijn eigen huis. Dit leidde ertoe dat hij op verschillende manieren het doelwit van de autoriteiten werd. Korte tijd later legden zij hem onterecht zware belastingen op. (...)

Het verhaal van de Drakenpoort

In deze brief benadrukt de Daishonin dat we boedddhaschap kunnen bereiken door vele hindernissen en moeilijkheden te overwinnen. Om zijn punt te illustreren, gebruikt hij voorbeelden uit de oude Chinese legende van de Drakenpoortwaterval. (...) Hij gebruikt ook een voorbeeld uit de boeddhistische geschriften over hoe moeilijk het is om boedddhaschap te bereiken, waarbij hij verwijst naar het verhaal van Shariputra, een van de tien belangrijkste leerlingen van Shakyamuni, die in een vorig leven terugviel in zijn boeddhistische beoefening. (...) Met dit voorbeeld toont de Daishonin Tokimitsu dat volharding in de boeddhistische beoefening tot het einde toe een onderneming is die evenveel moeilijkheden met zich meebrengt als voor een karper om de Drakenpoort te beklimmen en in een draak te veranderen. De sterke stroming van de waterval die de vis weer naar beneden laat vallen, kan worden vergeleken met de omstandigheden van een slecht tijdperk dat is bezoedeld door de vijf onzuiverheden⁴ zoals beschreven in de Lotus Soetra; terwijl de roofvogels en vissers kunnen worden vergeleken met de drie hindernissen en vier duivels⁵ en de drie machtige

⁴ De vijf onzuiverheden: de onzuiverheden van het tijdperk, van verlangen, van levende wezens, van denkbeelden, en van levensspanne. Ze worden genoemd in het (2e) hoofdstuk 'Geschikt middel' van de Lotus Soetra.

⁵ De drie hindernissen en vier duivels: allerlei obstakels en belemmeringen voor de boeddhistische beoefening. De drie hindernissen zijn: 1. de hindernis van aardse verlangens; 2. de hindernis van karma; 3. de hindernis van vergelding. De vier duivels zijn: 1. de belemmering van de vijf componenten; 2. de belemmering van aardse verlangens; 3. de belemmering van de dood; 4. de belemmering van de duivelkoning.

vijanden⁶ die iemands inspanningen om boeddhachap te bereiken belemmeren. Volharden in geloof in het kwade tijdperk van het Laatste Tijdperk van de Wet is alsof je tegen een krachtige stroom in zwemt. Het is al moeilijk genoeg om weerstand te bieden aan de verraderlijke krachten van onze eigen aardse verlangens en fundamentele duisternis. (...) De Daishonin legt uit dat dit nog meer geldt in het Laatste Tijdperk, wanneer zelfs schijnbaar uitzonderlijke menselijke wijsheid, vindingrijkheid of kennis overspoeld kunnen worden door een onverbiddelijke vloedgolf van misleide impulsen, aangewakkerd door de drie vergiften van hebzucht, woede en onwetendheid - een steeds groter wordende vloedgolf die als een kwade kracht grote schade aanricht (WND-1, 1121).

Juist omdat het zo moeilijk is om in een dergelijk tijdperk in de Mystieke Wet te geloven, is in het boeddhisme de eenheid tussen leermeester en leerling van cruciaal belang. Ook is een harmonieuze gemeenschap van beoefenaars die eensgezind zijn in hun doel - wat de Daishonin omschrijft als 'Vele lichamen, één gedachte' - onmisbaar. (...)

De 'grote gelofte' van het boeddhisme kan alleen worden gerealiseerd door de voortdurende uitdaging om de maatschappij in te gaan en oprecht alles te doen wat we kunnen om elke persoon die we ontmoeten te inspireren en aan te moedigen. (...) Daarom hechtten meneer Makiguchi en meneer Toda zoveel belang aan één-op-één-dialogen en discussiebijeenkomsten. Door in dialoog te blijven gaan met de persoon voor ons en met onze instelling en ons leven de grootsheid van de Mystieke Wet - de sleutel tot echt geluk – over te brengen, kunnen we de grote gelofte voor kosenrifu vervullen.

We kunnen iets in één moment vernietigen, terwijl iets opbouwen een grote inspanning vereist

Als we onze boeddhistische beoefening goed willen doen, komen we heel veel moeilijkheden tegen. (...) We kunnen iets in één moment vernietigen, terwijl iets opbouwen een grote inspanning vereist. Dit geldt ook voor organisaties en voor individuen. Wanneer we de onvermoeibare en toegewijde instelling van iets opbouwen vergeten, begint de ineenstorting, die snel tot de ondergang leidt. Het duurt maar een moment. (...)

We mogen nooit de fundamentele spirit verliezen om ons in te zetten voor het geluk van de mensen en om het pad voor de jeugd te openen. (...) Achteruitgang wordt veroorzaakt door arrogantie, ondankbaarheid en bureaucratie. De enige manier om deze hindernissen te overwinnen, is dat leerlingen zich het hart van de leermeester eigen maken en zich volledig in de uitdaging werpen. (...) Juist omdat zijn volgelingen een periode van intense, levensbedreigende vervolging door de heersende autoriteiten doormaakten, onderwees de Daishonin Tokimitsu de onwankelbare houding in geloof die de tijd vereiste. Hij legt in duidelijke bewoordingen uit hoe veeleisend het pad naar het bereiken van boeddhachap is.

⁶ De drie machtige vijanden: drie soorten arrogante mensen die degenen die de Lotus Soetra verbreiden vervolgen in het kwaadaardige tijdperk na het overlijden van Boeddha Shakyamuni. Ze worden beschreven in de twintig-regelige verspassage van het dertiende hoofdstuk van de Lotus Soetra, 'Aansporing tot toewijding'. De Grote Leermeester Miao-lo uit China vat deze drie als volgt samen: arrogante leken, arrogante priesters en arrogante valse wijzen.

Het feit dat hij dit doet, is wellicht ook een indicatie van zijn diepe vertrouwen in en hoge verwachtingen van zijn jonge leerling.

Shariputra bijvoorbeeld leidde om boeddhachap te bereiken zestig *eonen* lang het leven van bodhisattva soberheid, maar kon het uiteindelijk niet volhouden en viel terug in de paden van de twee voertuigen. Zelfs enkelen die een band met de Lotus Soetra hadden gevormd in de tijd van boeddha Grote Universele Wijsheid Uitmuntendheid zakten weg in het lijden door geboorte en dood, groot-wereldsysteem-stofdeeltjes-kalpa's lang. Anderen, die de zaden van boeddhachap ontvingen in een nog verder verwijderd verleden, leden gedurende talloze groot-wereldsysteem-stofdeeltjes-kalpa's. Al deze mensen beoefenden de Lotus Soetra, maar toen ze op allerlei manieren door de duivel van de zesde hemel werden vervolgd, die bezit had genomen van hun heerser en andere gezaghebbers, verloren ze hun geloof en dwaalden daardoor talloze kalpa's in de zes paden rond. (GND-1, 149-150)

Wees op uw hoede voor negatieve invloeden, of 'slechte vrienden'

Vervolgens haalt de Daishonin voorbeelden uit de soetra's aan om aan te geven hoe moeilijk het is om je boeddhistische beoefening vol te houden. Het punt dat hier wordt benadrukt, is de angstaanjagende aard van negatieve invloeden, of van wat in het boeddhisme 'slechte vrienden'⁷ wordt genoemd.

In een vorig bestaan verloor Shariputra, ondanks dat hij een gevorderde beoefenaar was die talloze ontberingen had doorstaan, zijn geloof omdat hij zich liet beïnvloeden door zo'n externe invloed. In zijn geval werd hij beïnvloed door een brahmaan die om zijn oog smeekte en het vervolgens vertrapte. Als gevolg daarvan besloot Shariputra dat zulke mensen te moeilijk te redden waren en gaf hij zijn verlangen om de bodhisattva-weg te volgen op. (...)

Hier slaagde de duivelkoning, die zich manifesteerde in de vorm van een bedelende brahmaan, erin om Shariputra's geest te beïnvloeden. De Daishonin sprak ook over de duivelkoning die bezit nam van heersers en andere autoriteiten en ervoor zorgde dat verschillende beoefenaars van de Lotus Soetra terugvielen en hun geloof opgaven. (...)

De Daishonin had Tokimitsu al langer gewaarschuwd voor de gevaren van negatieve invloeden, of slechte vrienden. Hij legde bijvoorbeeld uit dat slechte vrienden zich kunnen voordoen als bondgenoten, en droeg zijn jonge leerling op om een sterk geloof op te roepen wanneer zij in zijn omgeving verschenen. Door dat te doen, zei hij, zouden de hemelgoden, of de positieve functies in het universum, hem zeker beschermen.⁸ (...)

⁷ Slechte vrienden: ook wel slechte metgezellen of slechte leraren genoemd. Dit zijn personen die anderen op een dwaalspoor brengen en hen zo op een verkeerde weg leiden door hen wat het boeddhisme betreft te misleiden. Slechte vrienden zijn degenen die anderen beïnvloeden of benaderen met de bedoeling hen weg te leiden van de juiste boeddhistische beoefening en van de correcte leer, en hen richting een onjuiste leer te sturen.

⁸ In *The Source of Aniruddha's Good Fortune* (De bron van Aniruddha's voorspoed) schrijft de Daishonin: "Wanneer mensen die belangrijk voor je zijn proberen te voorkomen dat je je geloof behoud, of wanneer je met grote moeilijkheden wordt geconfronteerd, moet je erop vertrouwen dat [boeddhistische beschermgoden zoals]

Draken hebben de taak om regen te laten vallen - dit werk kan worden beschouwd als een last of als een missie, afhankelijk van hoe iemand het bekijkt. Dit verschil in visie of houding bepaalt ook of we worden verslagen door negatieve invloeden of slechte vrienden, of dat we met succes boeddhachap bereiken. Zoals de Daishonin zegt: "Waar het om gaat, is het hart." (WND-1, 1000) En dit verschil in hart of instelling komt neer op de vraag of we de "grote gelofte" die in deze brief wordt genoemd, omarmen of niet. (...)

De Daishonin spoort ons aan om deze manier van leven actief na te streven, om als opvolgers van kosenrufu moedig de Drakenpoort van geloof te beklimmen en zonder twijfel boeddhachap te bereiken. Als beoefenaars van de Mystieke Wet betekent dit om "te leven op basis van een grote gelofte".

Tot voor kort schenen we met deze gebeurtenissen niets van doen te hebben, maar nu staan we voor eenzelfde soort beproeving. Ik koester de wens dat al mijn leerlingen een grote gelofte afleggen. We mogen van geluk spreken dat we nog in leven zijn na de wijdverspreide epidemieën van verleden jaar en het jaar daarvoor. Maar nu de Mongoolse invasie op komst is, ziet het ernaar uit dat weinigen zullen overleven. Uiteindelijk kan niemand aan de dood ontkomen.

Het lijden dan zal hetzelfde zijn als wat we nu ondergaan. Omdat in beide gevallen de dood hetzelfde is, kun je maar beter bereid zijn je leven te geven voor de Lotus Soetra. Zie dit offer als een dauwdruppel die zich weer bij de oceaan voegt, of een stofdeeltje dat naar de aarde terugkeert. In het derde deel van de Lotus Soetra staat: "Wij verzoeken dringend dat de verdienste uit deze giften zich wijd en zijd naar iedereen zal verspreiden, zodat we samen met andere levende wezens het pad van de Boeddha mogen bereiken."

Met diep respect, Nichiren [...]

Ik schrijf deze brief uit grote dankbaarheid voor je toewijding tijdens de gebeurtenissen in Atsuhara. (GND-1, 150)

De Grote Gelofte: Ons fundament in een tijd vol verwarring

(...) De enige manier om deze felle aanval van de duivelkoning af te slaan, is door je leven te baseren op 'een grote gelofte' (GND-1, 150). We kunnen de kracht waarmee we grote moeilijkheden of vervolging omwille van de Lotus Soetra kunnen doorstaan, alleen oproepen als we het bereiken van boeddhachap in dit leven ons uiteindelijke doel maken en ons leven wijden aan de grote gelofte van de Boeddha voor de verwezenlijking van kosenrufu. Daarom

koning Brahma en anderen zonder uitzondering hun gelofte zullen vervullen [om de beoefenaars van de Lotus Soetra te beschermen], en je geloof meer dan ooit versterken. (...) Als mensen proberen je geloof te hinderen, dring ik er sterk op aan dat je vreugde voelt." (WND-2, 566) En in "The Workings of Brahma and Shakra" (De verrichtingen van Brahma en Shakra) zegt hij: "Zowel mensen die dicht bij je staan als zij die dat niet doen, zullen je onverwacht terechtwijzen, alsof ze echte vrienden zijn, en zeggen: 'Als je in de priester Nichiren gelooft, word je zeker misleid. Je zult ook in ongenade vallen bij je heer.' Omdat de listen die mensen bedenken zelfs voor waardevolle personen beangstigend kunnen zijn, zul je dan je geloof in de Lotus Soetra zeker opgeven." (WND-1, 800)

roept de Daishonin vanuit het diepst van zijn wezen: “Ik koester de wens dat al mijn leerlingen een grote gelofte afleggen.” (GND-1, 150) Een leven gebaseerd op een grote gelofte is werkelijk diepgaand en onwankelbaar.

Vervolgens stelt de Daishonin: “Niemand kan aan de dood ontsnappen.” (WND-1, 1003) In 1277 en 1278, de twee jaar voorafgaand aan het jaar waarin deze brief werd geschreven, waren er epidemieën in het hele land. (...) De onvermijdelijke realiteit van de dood moet op de mensen van die tijd een diepe indruk hebben gemaakt. Daarom schrijft de Daishonin: “Uiteindelijk kan niemand aan de dood ontkomen. Het lijden dan zal hetzelfde zijn als wat we nu ondergaan. Omdat in beide gevallen de dood hetzelfde is, kun je maar beter bereid zijn je leven te geven voor de Lotus Soetra.” (GND-1, 150)

De Vervolging te Atsuhara leidde tot de executie van drie boeren, leerlingen van de Daishonin, die bekend staan als de ‘drie martelaren van Atsuhara’.⁹ (...)

Het is natuurlijk niet de bedoeling van de Daishonin om de dood te verheerlijken. Hij prijst het sterke geloof dat zelfs in het aangezicht van de dood niet wankelt. (...) Dauwdruppels die samensmelten met de oceaan en stof dat terugkeert naar de aarde, blijven in zekere zin voortbestaan en leven als het ware eeuwig voort. Op dezelfde manier zal ons leven (...) in de boeddhachap van het universum en in dat onverwoestbare domein eeuwig de cyclus van geboorte en dood herhalen. Bovendien zullen we altijd opnieuw op de plaats en in de omstandigheden van onze eigen keuze herboren worden om daar de hoogste missie van kosenrufu te vervullen. (...)

Vanuit ons standpunt als beoefenaars van het Nichiren Boeddhisme betekent de grote gelofte dat we ons leven aan kosenrufu wijden. De leermeester gaat ons op dit nobele pad voor en geeft het goede voorbeeld. (...) We zijn nu een tijdperk binnengetreden waarin Bodhisattva's van de Aarde overal ter wereld opstaan, en zich in een sterke eenheid inzetten voor kosenrufu. Onze beweging is een verbond van Bodhisattva's van de Aarde die dezelfde grote gelofte delen. De jonge mensen die de tweede fase van kosenrufu op zich zullen nemen, zijn overal opgestaan. Ik vertrouw alles aan jullie toe! De toekomst ligt in jullie handen!

⁹ De Vervolging te Atsuhara bereikte zijn hoogtepunt toen Hei no Saemon, de plaatsvervangend hoofd van het Bureau voor Militaire en Politiezaken, opdracht gaf tot de executie van drie volgelingen van de Daishonin – de broers Jinshiro, Yagoro en Yarokuro – die standvastig weigerden hun geloof op te geven. Zij staan bekend als de “drie martelaren van Atsuhara”.